

Miljödepartementet
Internationella sekretariatet

Rådets möte (miljöministrarna) den 19 december 2019

Kommenterad dagordning

1. Godkännande av dagordningen
2. A-punkter
3. Slutsatser om den globala ramen för biologisk mångfald efter 2020. Konventionen om biologisk mångfald (mångfaldskonventionen)

Vilken typ av behandling förväntas i rådet:

Beslutspunkt. Rådet ska anta rådsslutsatser.

Ansvarigt statsråd:

Isabella Lövin

Förslagets innehåll:

Ordförandeskapet har aviserat att rådsslutsatser om biologisk mångfald ska antas på miljörådet den 19 december. Situationen för biologisk mångfald tas upp i rådsslutsatserna utifrån IPBES globala rapport om biologisk mångfald och ekosystemtjänster från maj 2019 (IPBES, *Intergovernmental Science-Policy Platform on Biodiversity and Ecosystem Services*, är biologiska mångfaldens motsvarighet till IPCC inom klimatet). I rapporten beskrivs situationen som allvarlig och på sina håll mycket allvarlig.

Rådsslutsatserna tar upp nödvändigheten av att förstärka globalt agerande. Slutsatserna uttrycker djup oro för att den hastighet med vilken biologisk mångfald försvinner är högre än någonsin förr i mänsklighetens historia. EU och dess medlemsstater uppmanas i slutsatserna att ansluta sig till globala initiativ för att höja den politiska medvetenheten och ambitionsgraden i syfte att skydda biologisk mångfald.

Vidare lyfter rådsslutsatserna att EU och dess medlemsländer behöver öka sin aktivitet och höja ambitionsnivån på alla nivåer. Kommissionen uppmanas att utan dröjsmål utveckla en ambitiös EU-strategi för biologisk mångfald som en central del i en grön giv.

Rådsslutsatserna innehåller även de åtaganden som EU och dess medlemsstater tar på sig att genomföra. Det rör sig bl.a. om:

- ett ambitiöst och realistiskt Post 2020-ramverk med mätbara mål
- att inkludera berörda aktörer (urfolk, kvinnor, ungdomar, forskare och näringsliv)
- främja åtgärder för pollinatörer, öka omfattningen på skyddad natur och stärka dess skötsel
- ökade ansträngningar för att sektorsintegrera hänsyn till biologisk mångfald
- införliva värdet av biologisk mångfald i hela värdekedjan,
- säkra att förvaltningen av biologisk mångfald är transparent och rättssäker
- öka användningen av naturbaserade lösningar
- ökade resurser till biologisk mångfald
- säkra att EU:s utrikes- och handelspolicy är i linje med engagemanget för biologisk mångfald
- arbeta med näringslivet för att öka investeringar för biologisk mångfald
- göra frivilliga åtaganden var för sig eller tillsammans vid högnivåmötet innan FN:s 75:e generalförsamling.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen anser att förslaget till rådsslutsatser till stor del tillgodoser de svenska prioriteringarna och kan på rådsmötet därför ställa sig bakom ett

antagande av rådsslutsatserna. Det behövs förstärkta åtgärder på alla nivåer för att hejda utrotningen av arter och utarmningen av ekosystemtjänster.

Regeringen stödjer skrivningarna i rådsslutsatserna att det behövs ett ambitiöst och realistiskt nytt ramverk för konventionen om biologisk mångfald efter 2020. Regeringen anser därför att kommissionen tidigt under mandatperioden bör presentera ett förslag om en ambitiös strategi med mål för biologisk mångfald efter 2020. Strategin bör innehålla åtgärder som adresserar de viktigaste påverkansfaktorerna som orsakar förlust av biologisk mångfald och dess ekosystemtjänster, däribland förändringar i användningen av mark, vatten, och hav, direkt exploatering av arter, klimatförändringar, föroreningar och invasiva främmande arter.

Regeringen anser att kommissionen tidigt under mandatperioden bör presentera ett förslag om en ambitiös strategi med mål för biologisk mångfald efter 2020.

Regeringen stödjer skrivningarna i rådsslutsatserna att naturbaserade lösningar är ett användbart verktyg för att komma åt den allvarliga situationen för biologisk mångfald och ekosystemtjänster.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Rådsslutsatserna har inte behandlats i riksdagen tidigare.

Fortsatt behandling av ärendet:

På miljörådet i juni 2020 väntas beslut fattas om rådsslutsatser om kommissionens meddelande om en strategi för biologisk mångfald. På miljörådet i oktober 2020 kommer EU:s mandat för Konventionen om biologisk mångfald, COP15, att antas.

Faktapromemoria:

-

4. EU:s miljö- och klimatpolitik under den nya valperioden

Vilken typ av behandling förväntas i rådet:

Diskussionspunkt.

Ansvarigt statsråd:

Isabella Lövin.

Förslagets innehåll:

Vid miljörådsmötet planerar ordförandeskapet ett åsiktsutbyte om miljö- och klimatpolitiken under den nya kommissionens mandatperiod (2019–2024). I diskussionen ges ministrarna möjlighet att ge sin syn på EU:s miljö- och klimatpolitik inför den nya mandatperioden.

Den nyttillträdde kommissionsordföranden Ursula von der Leyen har genom den så kallade gröna given för Europa (A Green Deal for Europe) tydligt signalerat att miljö- och klimatfrågorna kommer att prioriteras högt under den nya kommissionens mandatperiod.

Vid miljörådsmötet i oktober 2019 antogs rådsslutsatser om EU:s åttonde miljöhandlingsprogram. EU:s miljöhandlingsprogram är ett ramverk för EU:s miljöpolitik och antas genom det ordinarie lagstiftningsförfarandet. I rådsslutsatserna uppmanas kommissionen att tidigt under mandatperioden presentera ett förslag om ett åttonde miljöhandlingsprogram för EU.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen välkomnar att miljö- och klimatfrågorna prioriteras högt under den nya kommissionens mandatperiod och initiativet till en grön giv. Det är angeläget att den höga ambitionen omsätts i konkret politik och lagförslag.

Ett förslag om ett åttonde miljöhandlingsprogram med hög ambitionsnivå och konkreta och mätbara prioriteringar och mål bör presenteras tidigt under 2020.

EU:s miljö- och klimatpolitik under mandatperioden bör bidra till genomförandet av Agenda 2030 och de globala hållbarhetsmålen.

Regeringen anser att en klimatlag på EU-nivå bör lägga fast ett långsiktigt utsläppsmål om netto-nollutsläpp till senast 2050 samt vägledande principer för att nå detta mål. EU:s mål för minskningar av växthusgasutsläpp till 2030

bör skärpas till minst 55 procent jämfört med 1990 och vara i linje med Parisavtalets 1,5-gradersmål. En översyn av EU:s 2030-mål bör möjliggöra att EU kan höja sitt åtagande under Parisavtalet under 2020. Som en konsekvens av skärpta mål behöver EU:s sektors- och genomförandelagstiftning, processer och regelverk ses över så snart som möjligt. Regeringen anser att EU-finansiering inte ska kunna gå till investeringar i fossil energi. Regeringen anser att Industriutsläppsdirektivet behöver revideras för att bidra till att nå klimatmålen och möta dagens miljöproblem.

Regeringen framhåller vikten av att en ny handlingsplan för cirkulär ekonomi innehåller konkreta och ambitiösa åtgärder som bidrar till omställningen till en resurseffektiv och giftfri cirkulär ekonomi. Handlingsplanen bör omfatta initiativ till en textilstrategi och fortsatta åtgärder på EU-nivå för att förebygga och hantera de miljöproblem som uppkommer på grund av plast och mikroplast.

Fortsatta och förstärkta åtgärder behövs för att minska riskerna för hälsa och miljö kopplade till skadliga kemikalier. Regeringen efterfrågar striktare regler gällande hormonstörande ämnen i all relevant lagstiftning, att all relevant lagstiftning bör beakta kombinationseffekter och att ämnen i högre grad hanteras gruppvis för att undvika så kallad falsk substitution. Kommissionen bör presentera en strategi för giftfri miljö i enlighet med det sjunde miljöhandlingsprogrammet. Kommissionen bör också presentera en EU-handlingsplan för PFAS och vidta åtgärder för att minska utsläpp av läkemedel i miljön.

Regeringen anser att kommissionen tidigt under mandatperioden bör presentera ett förslag om en ambitiös strategi med mål för biologisk mångfald efter 2020. Strategin bör innehålla åtgärder som adresserar de viktigaste påverkansfaktorerna som orsakar förlust av biologisk mångfald och dess ekosystemtjänster, däribland förändringar i användningen av mark, vatten, och hav, direkt exploatering av arter, klimatförändringar, föroreningar och invasiva främmande arter.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Ärendet har inte tidigare behandlats i riksdagen.

Fortsatt behandling av ärendet:

Ingen fortsatt behandling väntas efter åsiktsutbytet.

Faktapromemoria:

-

5. Övriga frågor

a) Prioriteringar för FN:s miljöprogram (Unep)

Ordförandeskapet och Inger Andersen, chef för FN:s miljöprogram, avser informera om prioriteringarna för FN:s miljöprogram.

b) Kontroll av ändamålsenligheten av direktiven om luftkvalitet

Kommissionen avser informera om sin rapport Fitness-check of the Ambient Air Quality Directives, vilken presenterades i samband med Clean Air Forum den 29 november 2019.

c) Rapport om Europeiska unionens genomförande av Århuskonventionen vad gäller tillgång till rättslig prövning i miljöfrågor.

Kommissionen avser informera om sin studie som presenterades i oktober 2019.

d) Rapporter om viktiga internationella möten under senare tid

- i) Tredje mötet i partskonferensen för Minamatakonventionen om kvicksilver (COP 3) (Genève den 25–29 november 2019)
- ii) 25:e mötet i partskonferensen för FN:s klimatkonferens (COP 25) (Madrid, den 2–13 december 2019)
- iii) 21:a mötet i partskonferensen för Barcelonakonventionen (COP 21) (Neapel, den 2–5 december 2019).

Kommissionen och ordförandeskapet avser återrapportera från internationella möten som har hållits under senare tid.

e) Resultatet av det andra EU-forumet för ren luft 2019 (Bratislava den 28–29 november 2019).

Den slovakiska delegationen avser informera om utfallet av det andra mötet i EU-forumet för ren luft som anordnades tillsammans med kommissionen.

f) Hanteringen av stora rovdjur

Den slovenska delegationen avser informera om hanteringen av stora rovdjur.

g) Det kommande ordförandeskapets arbetsprogram

Kroatien avser informera om sitt arbetsprogram inför EU-ordförandeskapet.